

Sentiero attrezzato IVANO DIBONA

Dolomites d'Anpezo

De Son Forca per la Forcella Staunies. Retorn per la «variante Bassa».

Distància	8,3 km
Desnivell acumulat	1094 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	3 d'agost de 2017
Cartografia	Ed. Tabacco. 03 Cortina d'Anpezzo (1:25000) Ed. Tappeiner Cortina Est (digital)
Documentació	Via ferratas of the italian Dolomites (vol 1). J. Smith & G.Fletcher. Ed. Cicerone. Pàg.214 Dolomitas y Brenta, JL Serrano, Ed. Desnivel. Pàg.115
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=19372603

L'Ivano Dibona és un sender equipat al massís del Cristallo, entre la Forcella (enforcadura, coll) Stounies i el refugi Ospitale. És un llarg itinerari que discorre a una cota propera als 3000 metres. Cal assegurar bé el factor meteorològic abans d'emprendre'l. Podem escurçar-lo baixant per la «variante Bassa», però tot i així segueix fent-se llarg. No tant pel tram ferrat en sí, com per l'estat del terreny d'aproximació i descens.

Inaugurat l'any 1970 i equipat per Freddy i Ivano Dibona, nebots del cèlebre alpinista Angelo Dibona, i altres guies de Cortina. Porta el nom de l'Ivano, mort quan estava repetint amb un client l'Spigolo Dibona, via oberta pel seu oncle a la Cima Grande di Lavaredo.

Segueix la línia del front entre els exèrcits italià i austrohongarès durant la Primera Guerra Mundial. Els austrohongaresos havien evacuat estratègicament Cortina i s'havien parapetat a les muntanyes del nord com el Cristallo. Entre 1915 i 1917, malgrat les envestides italianes, amb avenços i retrocessos, el front va mantenir-se més o menys en la situació inicial. Fins que la derrota de Caporetto va obligar els italians a retirar-se fins al riu Piave.

Atenció: fins fa ben poc es podia pujar a la Forcella Staunies en telecabina, però fou tancat i desmantellat el 2016. Ara cal fer-ho a peu des de Son Forca i l'itinerari s'allarga ben bé un parell d'hores.

Accés

Poc abans del Passo Tre Croci entre Anpezo/Cortina d'Anpezzo i Misurina, a Rio Gere, hi ha el telecadira del Cristallo que salva un desnivell de més de cinc-cents metres fins a Son Forca.

Son Forca (2215m)

Estació superior del telecadira de Rio Gere, amb un refugi al costat. Per un sender baixem (NW) a la canal Stounies.

Graa de Stounies/Grava di Staunies (2208m)

Canal entre el Cristallino, que al capdamunt la divideix en Y, i el Cristallo.

Aquí hi havia l'estació inferior de l'ovovia (les petites cabines tenien forma ovalada). Salvem els set-cent metres i escaig de desnivell per terreny descompost i fort pendent, sobretot a la part alta.

Forcella Stounies (2940m)

Estació superior de l'antic telecabina. Poc més amunt hi ha el refugi Lorenzi. Hi ha indicacions de la ferrada a la que accedim pel costat mateix, pujant unes escales metàl·liques. El camí equipat comença amb una escala vertical i sirga de protecció.

Aviat trobem i creuem galeries de la guerra i seguim guanyant alçada guiats per la sirga.

Pont penjat (2970m)

D'una trentena de metres de llargària, és la icona de la ferrada. És conegut perquè s'hi varen enregistrar escenes de la pel·lícula «Màxim risc (*Cliffhanger*)» protagonitzada del Sylvester Stallone. A l'altre cap, enfilem una llarga escala i continuem carenejant (SW)

Bifurcació al Cristallino (2980m)

Opcionalment podem prendre a mà esquerra, un sender protegit també amb sirga, per enfilem-nos en poca estona al Cristallino (3008m). Ben aviat comencem a davallar entre graonades. Pel camí trobem una casamata.

Forcella Grande (2875m)

Quan remuntem per l'altre vessant passem pel costat de les ruïnes de dues petites construccions, restes del front.

Cesta Bianca (2932m)

Entre la Forcella Grande i la de Padeon. Aquí el camí i el cordal fan una inflexió i, si fins ara seguíem vers el SW, ara fem un gir de 90° vers el NW.

Flanquem pel vessant meridional i un tram de camí el fem sobre una bastida de taulons.

Bivac Buffa di Perrero (2785m)

A la Forcella Padeón, a la falda del cim homònim, una antiga construcció militar s'ha habilitat com a refugi. Dedicat a la memòria d'un militar i alpinista italià ferit en la contesa per aquestes contrades. La història l'escriuen els guanyadors...

Ara el camí aprofita les lleixes que ofereixen els marcats estrats del Vecio del Forame.

Forcella Alta (2687m)

Abandonem la cresta i baixem (S) vorejant una canal que deixem a mà esquerra. Els trams més compromesos estan protegits amb sirga.

Bifurcació Ospitale (2535m)

Deixem el sender equipat, que continua per la dreta (NW) fins al peu del Zurlon per adreçar-se al refugi Ospitale. El senyala un rètol pintat a la roca.

Continuem baixant pel marge esquerre de la canal (dreta en el sentit de la marxa), per terreny molt descompost i inestable.

Croston de Padeon (2200m)

Bifurcació indicada on anem a l'esquerra (1) tot creuant el con de dejecció de la canal, encara per terreny inestable. A l'altre marge el camí s'aferma millor sobre el terreny, malgrat discórrer sobre una tartera codolosa.

Creuem la tartera (S) on el sender hi és ben fitat i senyalitzat. A poc més de la meitat se'ns ajunta per la dreta el ramal que hem deixat abans. Entrem al bosc.

(1) Probablement sigui millor opció baixar pel ramal dret.

Cason de Padeon (2058m)

Un bonic refugi lliure amb font a la vora. Continuem pel mateix sender fent una colzada de 90° (E) i, en lleugera pujada, anem a retrobar i creuar la Grava di Staunies poc abans de retornar Son Forca.